Några Bewis
på

Christna Religionens

Segrande Styrka

I Lifwet och i Döden.

Ifrån Tyskan samlade och öfwersatte
af

M. FAGERDAHL.

ÅBO
Tryckte hos Joh. Christ. Frenckell 1800.

Andra Styket.

KANSALLIS-
KIRJASTO

Christian den Tredje.

Konung i Dannemark.

Denne Store Konung, som med rätta kan kallas, icke allenast et mönster för Regenter, utan ock tillika en föresyn för en Christen. Oaktad han sielf bar hela regerings bördan, forskade sielf efter alt, hade sina ögon och bekymmer allestädes och wakade öfwer sit Rikes wäl så sorgfälligt, som en rättskaffens husfader öfwer sit hus, så alt detta beröfwade dock ej honom tid til de heliga Religions öfningar. Han war den flitigaste Kyrkogångare i Landet, läste sielf uti Bibeln, eller ock lät andra sig deraf föreläsa, Han knäföll dageligen för Gud i böndom och bad för sig och för sit hela Rike. Ofta war det hans angenäma tidsfördrif, at med sina Barn och sit Hof-folk tala om Christendomen, om Guds hushållning här på jorden, om Hans wälgerningar emot människor och om människors plikter emot Gud. När Hofpredikanten Anders Martini, som då nyligen tilträdt sit ämbete, förrättade Skriftermålet för Honom, och Konungen fallit på knä började Martini med djup underdånighet tala: "Aldradurchlautigste! Stormägtigste!" Då sade Konungen: Magister Andreas! - Jag knäfaller här för Gud som en syndare. Tala icke til mig som en undersåte med sin Konung, utan som en Skriftefader, en

Christi Tjenare med sina Barn. Här heter jag icke Stormäktigste, Allernådigste, utan rätt och slätt, Christian.

(Öfwersatt af Jac. Fr. Feddersens Nachrichten von dem Leben und Ende gutgesinnter Menschen, 3 Samml. p. 327.)

Fredrik den Tredje,
Churfurste.

Han sade kort för sin död: den kåre Guden må kalla mig, hwart Han behagar; så jag hafwer et roligt samwete i HERren Christus, som jag hafwer tjent af hjertat, och Honom har jag lefwat, at i mina Kyrkor och Skolor de gamle och de unge skulle allenast af Christus lärde warda.

När man en gång frågade, hwilken är den främste en Furstes sanna dygd? swarte han: Gudsfruktan! — Då man frågade, hwilken är då den sista: så swarade han åter: Gudsfruktan! Ty deruti innefattas alla de öfriga dygder.

Wilhelmina Charlotta
Prinsessa från Anspach

Philip den Femte erböd Prinseßan Wilh. Charl. den åran at blifwa Drottning i Spanien. Men derföre borde hon upoffra den Evangeliska läran. Hon rådfrågade derföre Doct. Spener, som afrådde henne alwarligen, at för en jordisk Krona afsäga

ga

ga Evangelium, och med en rätt prophetisk anda gaf Henne denna försäkran: Om Gud behagar förse henne med en Drottnings wärdighet, så skal hon ock bekomma den samma utan en sådan upoffring. Prinseßan följde Speners råd, och blef kort tid derefter Gemål åt Georg den Andra, Konung i England.

Fredric den Wise

Churförste i Sachsen.

I sina sista stunder tröstade han sig emot dödens skräck i synnerhet med deßa JEsu ord: Kommer til mig J alle, som arbeten, och åren betungade, och jag wil wederqwicka eder. — Så älskade Gud werlden, at Han utgaf sin enda Son, på thet, at hwar och en som tror — Det är Fadrens wilja, at then som ser Sonen och tror på Honom, han skal hafwa ewinnerligt lif. Deßa ord lät han med gyldene bokstäfwer upskrifwa på en tafla, den han lät ställa up gent emot sin säng. En sådan plägsed hade han haft redan ifrån sin ungdom at han skref på wäggen i sit boningsrum, alla de märkwärdigaste Språk som han hade hördt och läsit. — När någon tröstade honom wid hans nära död, sade han: HErren har gifwit mig lif, Han tager ock det åter; och på tilfrågan, om han ännu hade någon oro, swarade han: jag har er

roligt hjerta och et godt samwete, utwärtes Kropps plågor wil jag gerna lida för Christi skul Änteligen afled han med berörde orden: Kommer til mig I alle som arbeten och åren betungade.

(J. Fr. Feddersens Nachrichten — 3 Saml. p. 327.)

Robert Aguires Son.

Denne Christens Triumph i döden war sådant, då han tillika med sin Fader år 1556 i Lisle uti Flandern, led som en Sanningens witne, ropade han ännu wid Bålet: "Jag ser Millioner Englar i kring oß, och Himmelen öfwer oß öppen, til at emottaga oß"

Då elden war tänd, såg han up i Himmelen och sade til sin Fader: Det är ännu ganska liten tid, så gå wi in i de himmelska boningar.

(Die Macht der Religion 2 Th. s. 7.)

D. Johan Philip Heinius.

dog 1775 på sit 88 år.

Han war en man af mycken och nyttig lärdom: och war en werksam och nitisk Lärare wid et Läro-werk i Preußen, der han både åt Kyrkan och Staten uptragit många dugliga män. Några dagar för sin död gjorde han sig ledig ifrån alla förrätningar. En af hans wänner besökte honom,

nom, såg honom aldeles nögder och stilla sitta på sin stol, och frågte: hwad han gör? — "Hwad skulle jag göra? jag wäntar." — Hwarpå wänten J? — "på Döden!" En half timma derefter dog han.

(Jac. Fredr. Feddersens Nachrichten von dem Leben und Ende ... Erste Saml. s. 69.)

Johan Conrad Lobethan.

Han war Consistorialis, Superintendent och förste Hofpredikant i Cotha. Så wäl under hans öfriga lefnad, som hans sista stunder, blef han pröfwad och luttrad, men han segrade genom Guds Kraft och dog som en tröstad Christen den 29 Nov. 1739.

Af hans sista tal har Hofpredikanten Allendorff anmärkt följande.

Wid mit besök d. 19 Nov. bekände han för mig ibland annat det som följer. Som jag ännu äger någon liten styrka, så wil jag ännu tala något med Eder, och anhålla, at J förtäljen det för andra fromma, som åstunda weta mit tilstånd. Til Guds pris kan jag bekänna, at HErren mig nådeligen bewarat för syndens gröfre utbrott, och sedan han dragit mit hjerta til sig, har jag winlagt mig, at frukta Gud, at ackta mig för synden och at göra Guds wilja. Sanningen har jag erkänt bekänt och predikat: och jag tror, at jag förr upoffrat mit lif, än welat falla ifrån den af mig erkända sanningen. Men under alt

detta, har så mycket mig widlådat, deremot jag icke med alt alfwar, wakat och bedit! jag måste förfara under min sjukdom, at min rening war ofullkomlig. I synnerhet har jag icke rätt emotstått min naturliga böjelse til Wrede, och hwad eljest den förderfwade naturen widlåder, Jag har wäl hierteligen åkallat Gud, at Han wille befria mig derifrån och hjelpa mig at öfwerwinna: Gud har ock mig låtit erfara sit kraftiga bistånd; men oförmärkt är jag åter af min häftighet öfwerilad. I mit hjerta har jag som oftast deröfwer känt en stor oro, och i synnerhet i detta sista fjerdedels år; och för at warda löst af denna last, har jag mången dag i min studer-kammare fallit på mina knä, ja, wäl kastat mig på mit ansigte, snart i denna, snart i en annan wrå och anropat til Gud, at Han wille gifwa min själ ro och göra mig delaktig af sin frid; men ingen ro lät sig finna och dertil är jag orsaken sielf, emedan jag uti bön icke hafwer anhållit rätteligen. Men när jag nyligen war i min läse-kammare och hade mångfaldiga bekymmer i mit hjerta, genomträngde det på en gång så eftertryckeligen mit hjerta, at HERren JEsus allena wore den samma, til hwilken wi äre anwiste, om eljest wåra själar skola komma til ro Frälsarens ord i Joh 14, 6. förekommo mig ganska rörande, som gjorde kraftigt intryck på mit sinne: Jag är Wägen, Sanningen

och

och Lifwet; ingen kommer til Fadren, utan genom mig. Derföre föll jag neder på mina knå för HERREN JEsus, utgöt mit hjerta in för Honom, och bad, at Han wille skäncka mit hjerta' sin frid. Genom denna bön blef jag besynnerligen styrkt, upstod ifrån bön med en tämmelig sinnes munterhet, och hade natten derpå en god hwila. Men bittida om morgonen infant sig åter den förra oron i min själ; dock kunde jag ännu med någon öfwerlåtenhet anbefalla mig HERREN. Men om aftonen kl. 5. då jag stod wid kakelugnen och hade mit hjerta uplyftat til Gud, träffade mig något, som jag i min lifstid aldrig förfarit, näml. mig blef helt oförmodligt uptäckt, på en half timmas tid, hela öpna afgrunden af mit förderf. Då tänkte jag: O min Gud, jag har bedt Dig om frid, och nu kastar Du mig uti djupet; skal det wara wägen til frid? Mig blef för ögonen ställd alla synder, som jag alt ifrån ungdomen begådt, från den minsta til den största, också det som jag i min lefnad icke trodde wara synd. Ibland annat blef min dåraktiga böckerlust rätt swår på min själ så at jag beslöt, om Gud åter hjelper mig, måste alla böcker bortskaffas, utom några få, som jag högst nödwändigt behöfde bruka. Men i synnerhet blef min wredes affect så förskräckelig i min själ föreställd, at jag önskade, om alla kreatur wille nedträda mig under sina fötter, och göra mig til intet;

det skulle wara mig mycket drägligare, at i en sådan gestalt stå in för den Helige Guden. Jag war i mina ögon en styggelse, ingen hund war så ringa för mina ögon, som jag wär sielf ... Intet godt fants i hela mit lefwerne. Ibland andra synder förekom mig äfwen det, at jag i mit eget hus gifwit åt mången anstöt genom wredens öfwerilning. Jag lät då min hustru komma in, bekände henne sådant med hjertelig afbön, och förmante henne tillika, at, då hon såg på mig, i hwilken stor ångest min siäl då war, för det jag så mycket försummat och gjort, hwarigenom hon blifwit förargad, skulle hon dock nu af hela hjerta omwända sig til Gud och söka hans nåd, så skulle Gud icke öfwergifwa henne. Derefter hade jag någon lättning i mit hjerta, men det drsjde icke länge, förr än det föll som en tung börda på mit hjerta, at ock mina barn hade ofta sedt mig wara wred. För at skaffa mig någon ro, lät jag alla mina barn komma för mig, och betygade dem, huru det gjorde mig ondt, at jag förargat dem, emedan de ofta sedt mig wred, at det war en förfärlig synd och en djefwulsk last. Jag förmante dem hjerteligen, at de ifrån Nu wille gifwa sina hjertan aldeles åt Gud, Häraf fant jag åter en lättnad i min siäl, dock endast på en ganska kort tid. Jag erindrade med smärta at jag ock emot min dränggosse sagt et och annat ord i häftighet, när han icke riktigt hade uträttadt mina ären-

render. Nu hade jag ingen ro förrän jag gaf honom sådant tilkänna och afbad. Derefter blef mit hjerta något tilfreds. O huru har jag twänne dagar, Torsdagen och Fredagen legat i Djupet, ja uti en rätt Ångest-eld, i en rätt Ångest-eld, der jag måtte önska, at aldeles blifwa til intet. Lördagen började mit hjerta smälta; ja hela mit hjerta flöt och blödade, då Gud gaf mig tilkänna, at jag skulle för min Frälsares JEsu Christi skul och för Hans bittra lidande och död skul få alla mina synders förlåtelse. O huru trängde det in i min själ, at Gud wille wara nådig och barmhertig emot en som förtjent fördömelsen! Alt uti mig rörde sig, då hette det i min själ: Renad, renad. Alt blef borttagit och förswann ifrån mit hjerta för min Frälsares kärlek — som mig sådan nåd låtit wederfara. Jag sade esomoftast: HERre JEsu fordra nu af mig hwad Du wil, intet, intet skal nu hos och uti mig wara, som jag ej wille gifwa åt Dig. Jag är aldeles, aldeles i Din lydnad. Då jag nu befann mig i Frid och lydnad, war det, likasom jag hade hördt denna stämma i mit hjerta: Nu måste du och med mig på Korßet, på Korßet måste du med mig. Jag sade: Ja, HERre JEsu, jag följer Dig, och jag är aldeles stilla. Jag är aldeles i Din Lydnad. Nu beder jag Dig hjertelligen, slå spikarna wäl fast, slå spikarna wäl fast, på det jag ej det ringaste må få streta emot

Dig.

Dig. Ack rätt fast slå spikarna, på det den gamla människan måtte dö. Strax efter detta min själs tillstånd begynte rätt min kropps lidande, och då jag in til deß ännu hade något hopp om helsan, så det förswann och sjukdomen tiltog märkeligen. Således låg jag nu på mit Korß helt stilla i lydnad. Jag hade wål fattat det alfwarliga beslut, at om HERren skulle åter hjelpa mig ifrån denna sjukdomen, så wille jag med mera trohet wandra för Honom, och bättre bekänna sanningen, Men då HERren nu behagar annat — så ske Hans wilja, jag är helt stilla.

Hofpredikanten Allendorff swarte härpå, at HERren JEsus hade sagt i Joh. 11. sade jag icke dig, at om du trodde, så skulle du få se Guds härlighet: Sammaledes kunde Han ock här uppenbara sin herrlighet til din helsas återwinnande, oaktad den närwarande utwärtes swaghet: Dertilsade Lobethan: skal jag tro det, at jag åter skal komma til lifs? och skal jag derom anropa HERren? Jag wet icke om jag skal tro det, om jag skal derom bedja; ty jag är aldeles i Lydnad. Guds barn kunna uti deßa mina omständigheter bedja efter deras kunskap, hwad och huru de wela. Jag är stilla. För öfrigt, når jag nu går bort ifrån werlden, och blir ställd för HERrans ansigte, så kommer jag inför Honom, såsom den, hwilken ej det minsta har at upwisa, den intet wet eller weta wil, hwad en trogen tjenare tilhörer.

hörer. Jag kan ock icke bedja min Frälsare at Han wille ställa mig ibland sina tjenare, (ty jag är icke wärd, at kallas Hans tjenare) utan derom beder jag Honom, at Han wille ställa mig ibland de botfärdiga syndare — Och det hoppas jag sannerligen, at Han mig det icke nekar, eller utkastar mig; emedan Han ju alt det i mig werkat, som jag finner hos mig. Och då Han låtit mig känna och se mina synder, samt försäkrat mig om sin nåd, så hwarken wil Han ställa dem för mig, eller låta mig mera känna dem efter min död. O huru man måste i smält-ugnen, innan man längtar efter Nåd! O huru jag är worden nedslagen och förbråkad! rätt förbråkad! Men det wet jag nu, at Han mig icke öfwergifwer.

Sedan Hr. Lobethan nu således talt, hwad han med mig tala wille — så slöt han med deßa orden: Nu wil jag wara helt stilla, och icke tala mera. O at wara stilla och handla med Gud, är nu mit enda göromål. Derpå tog jag Afsked intil et frögdefullt möte och återseende för Lambsens Thron, och då jag bland annat betjente mig af detta uttryck: Jag önskar at Förssonings-blodet måtte genomtränga, wederqwicka och i sista Kampen styrka hans själ! så tryckte han sina bägge händer korßwis på bröstet, fattade och tryckte derpå i mina händer, utbad sig min bön och önskade mig HERRans wälsignelse til Själ och Kropp.

Från

Från denna tiden har Superintendenten in til sin uplösning merendels tilbragt i stor stillhet, talt litet, och begärt at andra skulle wara stilla, mera bedja än tala. In emot tre eller fyra dagar för sin död har han tagit et rörande afsked af de sina och åtskilliga andra wänner, samt dem alla hjerteligen förmant til förtröstan på Gud och wara Honom trogne intil döden. Derefter wände han sig med sin bön til Gud, och talte med en besynnerlig styrka, en timmas tid, bewekligt, hjerteligt och med tillit. Ibland annat utlät han sig.

"Nu Du Öfwerherde JEsu Christe, jag öfwerlämnar Dig mit Embete, i hwilket du mig härtils med outsäjeligt tolamod och långmodighet fördragit och biständt hafwer! — Ack förlåt, förlåt hwad genom mig är försummat och skadat! Antag Dig sjelf Din Hjord; sök det förlorade och förwillade, och den du fattat, för widare fram samt gör dig rätt trogen! Haf omsorg och gif en annan i mit ställe, som är mycket bättre än jag warit. Jag tackar Dig HERre JEsu i synnerhet derföre, at du för mig utgutit dit Blod och skaffat mig frid. O måtte jag dock kunna af kärlek utgjuta mit blod för din skul, med tusende frögder wille jag göra det. Men då det nu icke kan ske, så antag mit williga lidande som et tackoffer och fräls mig snart ifrån alt mit elände."

Se-

Sedan han jämwäl för sit nådiga herrskap med mycket alfwar bedit Gud om deras andeliga wälfärd, så sade han: Nu är jag aldeles färdig. HERre JEsu, nu skal jag snart wara med dig i Paradiset; hwarefter han snart afsomnade.

(Denkmäler der Gottseligkeit, 1 Th. p. 295.)

William Moth.

(Denkmäler der Gottseligkeit. 2 Th. p. 251.)

Han war Pastor i Basingstocke och dog den 24 Aug. 1744. Huru heligt, rättsinnigt och ostraffligt han lefde, derom är den Allseende sjelf witne. Han war en lefwande Predikant; et brinnande och skinande ljus. Predikningar höll han först efter sit eget hjerta, och fortsatte dem widare med sit upbyggeliga lefwerne. Så wäl hans åhörare, som de, hwilka antingen med tal eller bref umgingo med honom, måste tid efter annan lära känna honom för en som wandrade med JEsus. Guds ords säd blef genom honom med bönen utsådt, med bönen watnat.

Den allwise helige Guden behagade at pröfwa honom på mångahanda sätt; men han kom beständigt ifrån Ångest- och Pröfnings-Berget neder, på wist sätt med et skinande ansigte, ehuru han, som Moses, ej sjelf wiste derom, Det är, den långa och owanliga trones och tolamods pröfning som ock änteligen gjorde slut på

hans

hans lif, satte hans dygder i et större ljus, och förde honom närmare fullkomligheten.

På tilfrågan: huru wida hans hjerta under hans häftiga sjukdoms plågor war riktat til himmelen? yttrade han sig: Jag har aldrig något mer sagt, ej heller så mycket jag mig påminna kan mera tänckt, än Du o Gud äst helig! Jag har mer än detta lidande förtjent i detta närwarande lifwet.

Ännskönt mot slutet et täckelse blef draget öfwer de söta försäkringar och ljufliga känningar, som han tilförene hade af sin förening med Christus, och hans Anda som war i honom; så war dock uti hans mörka stunder hans sinnesförfattning enlig med detta hans tal: Jag kan gå i Ewigheten; jag kan wisa mig för Gud, om jag förliter mig på en fullkomlig rättfärdighet och et ewigt förbund. = = Ehuru en nådig förbunds-Gud pröfwar länge, lärer han dock ej altid pröfwa.

Det hände at molnen fördelte sig några dagar för hans död: de förskingrades så at intet twifwel, ingen fruktan war mera mäktig at rubba hans roliga sinnes författning. Han blef icke allenast satt i stånd, at tröstefullt förlita sig på Christus, utan ock han segrade, han frögdade sig i Honom. Då han hörde någon säga: han lefwer nu ej mera länge, han är redan halfdöd, swarade han: Jag önskar icke heller at lefwa längre, at wara när Christus,

är

är mycket bättre. Af plågors ström til Herrlighetens Ocean! O hwilken den oförskylta nådens Rikedom! Jag är dermed så upfyld, at jag deraf likasom nedtryckes. Ack smaker och ser huru ljuflig HERREN är! Ack älsken HERREN JEsus Christus I alla som åren här!

Då man til sporde huru han mår, når hans sista stund mer och mer nalkades, sade han: "Jag mår aldeles wäl: Jag wet at min Förloßare lefwer. Läran som jag predikat, tröstar nogsamt min själ. Warer försäkrade, at om I icke wiken af det jag lärt, och ifrån Kyrkans ordning, Gud skal förja för eder, jag hoppas, Gud skal för eder förja. Ynglingar! akten eder, at förakta HERRans hand; om I Gud förakten, så skal Gud låta eder känna det swårliga". Och sedan han för dem fattiga, bedröfwade Christi Kyrka ifrigt och med många tårar bedit, föll han strax derpå i en sömn, och man hörde honom säga: I din hand befaller jag min Ande.

Johan Leland.

(Fedderf. Nachrichten etc. 1 Theil. p. 249.)

År 1691 blef han född i Lancashire, war predikant i Dublin och dog år 1766. Den christna Religionen, hwars Sanning och Wälgörighet han i sina skrifter så lyckligen och på så öfwertygande sätt emot åtskilliga motsägares anfall hade försvarat, har åf-

wen bewist sin gudomliga kraft på hans eget hjerta. At ibland människor utbreda JEsu Tro och den deraf utflytande gudaktighet, war beständigt hans förnämsta yrke. Med upriktig ifwer wandrade han sjelf deruti. Dageligen underhöll han sällskap med Gud i heliga betraktelser, i bön och tacksägelse. Hans umgånge med Gud, hans warma kärlek til den heliga Skrift, gjorde honom til en ganska wis och godsinnad man. Han iakttog en sträng Sanningens kärlek, en noggrann forgfällighet uti sina plikters fullgörande i sällskaps lefwerne. Emot de ringare war han ödmjuk och nedlåtande, emot sina fiender saktmodig och kärleksrik, emot hwar man upriktig och uti alla sina företag oegennyttig.

I Prediko-ämbetet bewiste han en exemplarisk Trohet. Om Ewangelii Lära i synnerhet talte han med en stor hjertans wärma, altid prisade han den för sina åhörare som en bewekelse grund til tacksamhet emot Gud, til lydnad för hans wilja och til hela lefwernets helgelse.

På sin dödsäng bewiste han sin Christendom genom en sann ödmjukhet. Om sina swagheter och brister gjorde han denna bekännelse: "Hwad ock andra må tänka om mig, så är jag, efter jag bäst känner mig sjelf, dock öfwertygad, at jag hafwer gjort ringa framsteg i den sanna helgelsen. Jag hade mera kunnat göra, om jag alla de tider, medel och tilfällen som jag hade

til

til det goda, dertil anwänt förfälligare och med mera ifwer'. — Genom tolamod under hans sista sjukdom och genom wiß tilförsikt til Gud — Genom hjerteligt lof, för all den nåd, som Gud honom bewist ifrån barndomen til kropp och sjål, för alla prof af en wis gudomlig Regering, som han hela sin lifstid erfarit. Genom det, at han bewekligt förmante til gudaktighet alla dem, som woro wid hans dödsseng. Genom ett fast grundadt förlitande på Guds nåd i Christus JEsus och genom den saliga odödlighetens förhoppning, som honom af Werlds-Frälsaren war förwärfwad.

Kort för sin död bekände han med wörelse: Jag gifwer ännu dödende mit witnesbörd om Christna lärans sanning. Ewangelii dyra löften äro min Stöd och Tröst. De allena gifwa en sann tilfredsställelse i dödsstunden. Jag fruktar mig icke at dö. Christi Ewangelium höjer mig öfwer dödsfruktan! ty jag wet at min Förloßare lefwer, och om denna hyddans wårt jordiska hus nederslaget warder, så hafwe wi ena byggning af Gudi bygd; et hus, icke med händer giordt, thet ewigt är himmelen.

Samuel Walker

(Herweys Macht der Religion 2 Th. pag. 123 följ.)

Han är född d, 16 Dec. 1714; war den yngste Son ibland 7 barn; härstammade af

den fromma Biskopen Joseph Hall; studerade i Oxford och antog där den Academiska graden 1737. Blef kallad til Läro-Embete 1738, och sedan han på twänne orter samma Embete förwaltat, kom han 1746 til Truro i Cornwall.

En tid efter hans ankomst på denna orten, war hans förnämsta bemödande, at, genom Guds nåd, Evangelii lära skulle bli hans hopps enda grund. Förut war han för sit regelbundna förhållande och för sin beständiga flit uti predikande och Catechisation mycket aktad; men han war obekant i Ewangelii grundsanningar, genom hwilka wåra plikter endast äro för Gud behageliga.

Om Religion icke mer fordrade, än en wiß anständighet i seder; om hon blott sträckte sig til et regelbundet iakttagande af Gudstjenstens utwärtes bruk, handlingar, utwärtes ärharhet och afhållande af grof ogudaktighet, så måste man sannerligen tilstå, at den förändring, som i wår Walkers sinnelag skedde, war öfwerflödig I deßa stycken war han ganska nogräknad och ostraffelig för människor. Men det är en wäsentelig och wigtig åtskilnad emellan den utwärtes Christendoms bekännaren och den sanna inre Christendomen; emellan gudaktighetens sken och kraft. Genom sin lyckliga förändring insåg han djupare i sit hjerta och deß böjelser, undersökte sina grundsatser efter hwilka han lefwat och märkte at Christi beläte saknades.

Sät-

Sättet huru Herr Walker kom til sin sjelfkännedom war detta: In emot et år efter hans ankomst till Truro, war han i några wänners sällskap, och innehållet af deras samtal föll på den rättfärdiggörande trons beskaffenhet. Han blef under samtal, som han sedan frimodigt bekände, öfwertygad, at en sådan tro hwarom talтes, war för honom aldeles främmande; derjämte blef han öfwerbewiſt, at så wäl för honom sjelf, som för åhörare, hwilkas själawärd war honom anförtrodd, fattades något, och förlusten war ganska wigtig. Då talte han intet om den hos honom upwäkta oron; utan wäntade på lägligt tilfälle at få yppa den samma. Sedan begynte han uptäcka, det han hittils warit försumlig at anwända den Evangeliska återlösningen sig och andras själar til gagn, och at Christendomens enda bewekelsegrund, Guds kärlek til människor har icke warit hans driffjäder; utan at han blott drifwen af egenkärlek utöfwat sina plikter. Han fant sig wara en slaf under förderfliga begärelsen efter människors aktning; han tilstod at alt, så wäl det inre som yttre hos honom warit icke annat än ondt.

Efter sådane otwungne utlåtelser, wände han sig med alfwar jämte ifriga böner til den Heliga Skrifts läsande, och sedan han igenom detta medel förskaffat sig större insigt i människo naturens djupa förderf, så ledde detta honom nödwän-

digt derhän, at man både i valet af hans prediko-ämnen och uti deras utarbetande märkte hos honom en stor förändring. Hans insigter uti försoningslåran tiltogo efterhand, förökte gradewis. Han begynte predika den wigtiga sanningen at wi af naturen äre Guds fiender; och denna sanningen i deß hela ljus dref han et helt år oafbrutit i sina predikningar. Derigenom inhämtade han en nogare kännedom om människans fåfänga och falska hjerta. Han yttrade sig under predikandet, uti begynnelsen war hans insigt mörk och dunkel, och följakteligen hans tal likaledes; men då han sjelf blef mera underrättad, så underrättade han ock andra tydligare; och då han igenom Guds nåd fick mera kunskap i gudaktighetens hemligheter, så hade han intet arbete ospardt, at meddela detta ljus alla dem som ännu i mörkret sutto

Werkan häraf uppenbarades snart hos hans åhörare, med hwilka han umgick såsom med förlorade syndare. Han predikade för dem JEsum och Försoningen genom hans blod. Mängen besökte honom med dena fråga: hwad skole wi göra, för at blifwa salige? Deras förnämsta omsorg war deras själars frälsning: Deras förnämsta önskan war tilwäxt uti nåden, och derföre uprättades en enskild Sammankomst til den Heliga Skrifts läsning och til bön; han stiftade äfwen et fromt sällskap, hwilkets medlemar woro märkwärdige, så wäl til antal, som för deras lefwande tro Je-

ke

ke långt efter denna kraftiga upwäckelsen i Staden, förspordes också en sådan i grannskapet, som upkom genom flere Presters förening til befodrande af Prediko-Embetets stora ändamål.

Ifrån denna tiden blef Herr Walker et Redskap til mångas omwändelse ifrån mörkret til ljuset, och ifrån satans magt til Gud, så wäl i hans egen som i andra församlingar. Hans arbete war mångfaldigt, ty ingen dag gick förbi, på hwilken han icke förklarade et stycke af den Heliga Skrift, predikade eller catechiserte dels offenteligen, dels i sammankomster för sina andeliga barn i Christo. Hans arbete war ock besynnerligen wälsignadt i de bägge sista åren af hans prediko-Embete, då mycket elakt folk blef fattadt af nåden, til hwilkas förmån han två gånger i weckan förrättade afton bönstund i sit eget hus.

I Now. 1756 fattade han det beslut, at befordra Religions kunskap och utöfning ibland tre Compagnier Soldater af General Anstruters Regemente, som lågo uti winterqwarter i Truro; och Gud behagade lägga dertil en besynnerlig wälsignelse; ty på en kort tid blefwo omkring 100 upwäckte ifrån deras död i synden, och 20 deribland gjorde så stora framsteg i Nåden, at de blefwo uptagne til medlemmar i det fromma Sällskapet i Staden.

Detta är et bewis på Herr Walkers trohet at befordra den sanna

fromheten och hjertans inre helgelse.

Nu åre wi komne ttl den perioden af hans lefnadslopp, då denne rättskaffens Christi tjenare får hwila sig ifrån sit arbete, och undangömmes ifrån den krets, dår han warit nyttig och gagnande.

Han ägde sjelf någon wißhet om sin snara förloßning. En erindran, den många trogne Christi tjenare hafwa förfarit. Den 25:te predikan öfwer Catechesen, som han höll i Truro den 27 April 1760, och hwilken ock war den sista af hans offentliga tal, förtjenar wår besynnerliga uppmärksamhet. Ämnet war förskräckligt och wigtigt, och afhandlingssättet upwäckande och rörande. — Det förra, om Christi ankomst til domen, at döma lefwande och döda, med domensbögtidliga omständigheter.—Det senare innehölt en döende Lärares sista ord til de åhörare, ibland hwilka han länge arbetat, et Embetets nedläggande hos dem hwilkas själawård honom warit anförtrodd.

Såsom en inledning til efterrättelse om hans död, wil man göra följande utdrag utaf hans skrifter, och wisa, af hwilken wigt han ansåg sin förestående förwandling wara samt huru han dertil sig beredt Han säger: "Söndagen d. 17 Sept. 1752 blef jag angripen af en häftig sjukdom, som på några minuter satte mit lif i fara. Gud wille derigenom af faderlig godhet bringa mig en mer lefwande och werksam kun-

kunskap om döden och ewigheten. Härigenom wille han lära mig känna wigten af hwarje stund i min lefnad. Jag kan ock säga: jag känner det nu med mera lefwande intryck. Måtte jag då wisligen tälja mina dagar! Måtte då detta lifwets göromål aldrig fördunkla angelägenheten af det Ewiga för mina ögon! Måtte jag då lefwa til Hans åra, som så förlångt mina dagar! Betänck min själ, huru du blef öfwerfallen af en andelig tröghet — huru du befant dig utan tro, utan frugtan, utan hopp, utan förtröstan! — Ack min själ, dödsstunden är för religions-mål icke tjenlig, at först då söka del i Christo. Detta måste wara mit göromål i mina friska dagar. Jag skal mig bemöda, at förödmjuka min själ, försaka mig sjelf, waka öfwer nådens werkningar — och drifwen af JEsu kärlek öfwerlämna mig Honom, som mig köpt med Sit blod. Nu måste jag söka frid genom trona på Guds Son, och bewisa genom tydliga kännetekn af Hans Anda, som i mig werkar, at jag för Christi skul har anspråk på rättfärdiggörelsen. Uppehåll mig i denna tro min Frälsare; til Dig står hela min förtröstan. Ja, förröka i mig tron, och försäkra mig, at jag igenom min natur helgande Dig mera närmar och blir Din tilhörighet. Låt mig genom Dit Ords kraftiga röst känna Dit lifgifwande inflytande på mit hjerta och följa Din kallelse i helig lydnad, på det

jag ej måtte sjunka i synden's graf och död. Ja, låt mig icke mer lefwa mig sjelfwom! Du har nu gifwit mig en warning, en tilräcklig påminnelse at altid hålla mig beredd och färdig. Låt mig få lefwa Dig, at Du wid Din Dom må erkänna mig för Din.

Efter d. 27 April 1760 förmådde han ej mer förwalta sit offenteliga Embete; för en feber måste han flere weckor hålla sig inne: fastän han tycktes blifwa något bättre, så plågades han dock af en tärande bröstsjukdom Man rådde honom at nyttja hälsowatn i Bristol; man föreslog ock i medio Dec. för honom et ombyte af mera torrt och sundt climat och fri luft i grannskapet af London; hwilket han ock fant hos Grefwen af Dortmouth. Här tilbragte han den sista sjunde månaden af sin lefnad under sin sjukdom, meddelande enskilta råd och förmaningar åt sina wänner af hwilka många honom där besökte.

——På de stunder, då hans swaghet war som störst, och han kände huru hans krafter aftoga, plågade han yttrasig: "Hwad för eländigt kreatur wore icke jag i mina närwarande omständigheter, om jag icke kunde anse Gud såsom min Förbunds-Gud, såsom min försonte Fader i Christo. Min Kropps och mina lifsandars swaghet beröfwa mig wäl alla behagliga och ljufliga känslor i mina betraktelser öfwer Guds kärlek; men min tro är fast och o-

ryg-

tyggelig på de gudomeliga löften. Lofwad ware Gud derföre De äro ej gifna förgäfwes. Abraham trodde, och det blef honom tilräknad til rättfärdighet: jag tror, at Gud är trofast och sannfärdig i alla sina nådes försäkringar. — Ju närmare jag kommer Ewigheten, desto kraftigare blir jag styrkt i Lärans sanning som jag predikat och kungjort. Jag är fast försäkrad, den skal hålla ut den sista Dagens Prof. Öfwertygelsen om Synden, så wäl arf som werksynder är den stora anledningen til en helsosam kunskap, hwar den felar där har det ej länge bestånd, hwad man der på bygt; men är denna grunden djupt lagd, der emottager hjertat med glädje den hugneliga förkunnelsen om Återlösningen."

Tolig undergifwenhet under Guds wilja i lidande, war hans förnämsta önskan. "Wid tankars stora förwirring, skrifwer han 5 dagar för sin död til en af sina wänner, har jag ändå en stor Förtröstan, stor Undergifwenhet och ingen böjelse til klagan." Och wid et annat tilfälle: "Jag finner ännu altid at det är min stora plikt, underkasta mig tiden och omständigheter. Jag finner, at intet rörer så nära mit hjerta, som den Fruktan, at min wilja stråfwar i något emot Guds wilja. Wäl, min dyra wän, jag går litet för Er bort, Ni låren och snart winna Er förloßning, och då skola wi altid frögda oß i Lambsens Namn, Kärlek och Makt.

Ihland

Ibland alla andra Nådens förmåner war ringhet och ödmjukhet hans characters hufwuddrag — Då en af hans wänner anmärkte huru han njöt af Gud en synnerlig nåd, och hans själ war mogen til himmelen och ewigheten; föll han honom i talet sägande:" syndens kropp är ännu icke aldeles aflagd; men jag wil intil sista andedrägten blifwa en syndare, och begär at du wille bedja för mig såsom för en sådan."

Oaktad hans själs förra torrhet, hwaröfwer han klagade, behagade dock Gud, at ingjuta sin kärleks och wälbehags lifliga känsla i hans hjerta, och en ljuflig samt kraftig försmak af den himmelska glädjen, innan han blef flyttad i deß werkeliga åtnjutande. Ty om Torsdagen förr hans hädanfärd upwaknade han såsom i en häpenhet, tog sin uppaßerska i handen och utbrast i deßa hänryckningS ord: "Jag har warit på Cherubims wingar; Himmelen war på wist sätt öpnad för mig, snart lärer jag nu sjelf wara der" — Dagen efter då en Prest beſökte honom, sade han med frögdefull upsyn:" "Ack min wän! hade jag krafter at tala, så kunde jag säga Er sådane Nyheter, hwaröfwer Eder själ skulle frögda sig! Jag har mycket sedt af himmelen; men derom förmår jag ej mera något tala". På följande dagen wisade sig dödstekn mer och mer — Morgon derpå kl. 9, wände han sit ansigte mot sidan, suckade djupt och långsamt några gångor, blef frälst ifrån

sit

sit lidande och själen löst ifrån kroppens band, ingick i den ewiga Roligheten, Söndagen den 19 Julii 1761, i hans 48 ålders år.

Joachim Curäus

(Denkmäler der Gottseligkeit 2 Th. s. 11)

En Tysk Läkare af synnerlig fromhet och stor lärdom, dog år 1573. Hans dagar förkortades genom en hetsig feber: så wäl under denna sjukdom, som ock i sit hela lefwerne, ådagalade han med de tydeligaste kännetekn af kärlek til Frälsaren, sin själs undergifwenhet under Guds wilja. — Utaf de märkwärdiga tal, som man af honom hörde på dödssängen, förtjenar ibland andra följande at anföras: "HERre jag är nedertryckt; men är dock nöjd, emedan din hand det gjort hafwer. Min kropp lider nu af synderna; men min själ är upprättad och tröstad genom försäkran om det ewiga lifwet: jag wil kämpa med en Jacob, tils klarheten af Dit ljus upgår i min själ. Kom HERre JEsu! Alla som Dig älska säge Kom; men den som Dig icke älskar, ware Anathema Maranatha. Du hjertans Ransakare wet at jag älskar Dig. Hos dig låter jag wara i början af detta nya året, och glädja mig öfwer dit åskådande. Jag warder drickandes glädje win i din Faders rike, hwareft många boningar äro, ja äfwen en för mig.

Föl-

Följande hans ord wil jag anföra på Latin, emedan de äro så sköna och kraftiga i det språket: Jam meum pectus ardet conspectu vitæ æternæ, cujus vere sentio in me initia. D. å. mit hjerta brinner redan af det ewiga lifwets anblick, hwaraf jag sannerligen känner hos mig begynnelsen. JEsu jag har lärt at känna dig, och min endaste afsikt är, at jag rätt må lära känna Dig. Du Guds Son, erkänna ock mig och tag mig i dit beskydd. Min själ längtar at komma til dig och hoppar af glädje. Tiden är lång, medan hon ännu blir uppehållen. Jag åstundar skiljas hädan — O förloßa mig, at jag måtte få wara hos dig. Jag är här öfwergifwen; jag längtar efter de himmelska boningar, som du för mig har uppenbarat. Som en resande wäntar i den mörka natten med åstundan på den upgående Solen, så wäntar jag med längtan på dagningen af det ljus, som består i Gud Faders, Sons och thens Heliga Andes åskådande. Och när min ande nu öfwergifwer mig, så låt o dyraste Frälsare! din Ande tala och bedja i min själ med outsägelig suckan. Jag skal i mit kött se min Frälsare, som sig har upphögt på Fadrens höggra hand, och tacka honom för alla de wälgerningar, som han mig gjort hafwer. Du wil ock sätta en Ängla-wakt omkring denna min kropp, til at wärda min aska och ben, som warit den Helge Andas boning, och skal altid blifwa

det,

det. Det är omöjeligt at denna min kropp, som igenom Guds andas åtgärd fått lif, och uti Christi lekamen blifwit inympadt skal nånsin blifwa til intet. — Du o Liffens källa, skal återfordra detta dit belåte utaf jorden, och skal bygga ånnu af deß ringa qwarlefwor en lefwande och herrlig lekamen, som til ewigtid skal blifwa Din egen. Då skola wi följa Lambet hwart det går: O en herrlig och gudomlig ledsagare! Då skola wi sjunga en ny sång: Låt oß glädjas och frögdas, Halleluja! Ack kommen, låtom oß skynda emot wår Frälsare! Wår umgängelse är i himmelen.

Redan i detta lifwet måste wi känna begynnelsen af det ewiga lifwet, och följa den oß föreskrefna ordningen. Wi böra finnas klädde och icke nakne; och Han som är det Guds Lamb, hwilken werldens synder bar; skal leda oß til lefwande watukällor och aftorka alla tårar af wåra ögon. Det som intet öga sedt - - - har Gud beredt dem som honom älska. Detta jordiska lif är blott en död; men det är et fanfärdigt lif, som Christus begynt i min själ, och nu lefwer jag, dock icke jag utan Christus lefwer i mig, och jag wil honom derföre prisa. O saliga själ! i hwilken Christus har sit säte, der Han styrer och regerar alla wåra böjelser och handlingar. Jag ser nu himmelen öpen. — Du JEsu Christe är min upståndelse och mit lif. Huru ljuflig är din boning o Frälsare! Uppehåll min själ,

at hon ej må lida någon skada af den gamle draken — Låt henne wara inbunden i de lefwandes knippo; och min wäg föra mig til dem, som redan lefwa et odödligt och himmelskt lif."

Sådan war den fromma mannens sista sinnesförfattning. — Kort för sin död sade han: "Jag dör i HErranom, som är mit lif, samt i Tro och Förtröstan på JEsus Christus — — Jag dör nu, och jag hoppas likaledes blifwa uptagen, som den gamle Simeon: jag betygar ännu wid min död sanningen af Propheterna och Apostlar och blifwer ständaktig wid Augsburgiska Bekännelsen; jag tackar Gud at Han af sin stora barmhertighet låtit efter mörkret upgå Evangelii ljus.

Anna Elisabeth Porst född Zorn.

(Gref Henkells Lezte Stunden Theil. 2 p. 145.

Hon war född 1681, och gift med Prosten i Berlin Johan Porst. I sin ungdom blef hon redan fattad af HErran, så, at hon segrade öfwer all werldslusta, och förde en sådan wandel, at hon war försäkrad om Guds nåd, samt för sin död så intagen af Guds kärlek, at Gud och icke kreaturen egde hennes hjerta. Hon älskade wål hjerteligen sin Man, sina Föräldrar och barn, dock kunde de ej fängsla hennes hjerta i deß lefnads afton, utan hon war med tolamod och med et stilla sinne förnögd

med sin himmelske Faders wilja och skickelse.

Då wid hennes tiltagande sjukdom den 16 Nov. 1703 hennes man påminte henne: huru med henne stod til hos Frälsaren? swarte hon: JEsus säger, tröste-ord til min själ. När hennes man begärade hennes sista wälsignelse, så wälsignade hon honom och begge sina barn efter hwarannan med en så kraftig bön och wälsignelse, at det war alt för rörande för de närwarande. Sjukdomen war mycket häftig med en swår heta och hosta, men derunder war hon tilfridsställd. Jämte denna utwärtes swagheten, måste hon derefter ännu undergå en swår inwärtes kamp och anfäktning; hon ängslades swårligen öfwer ofullkomligheten af sin helgelse. —

Dagen derpå om morgonen kl. 7. började hon i en slummer kärligen och wänligen at le och talte sakta med munnen. De närwarande lyssrade på, men kunde icke förstå hennes tal. Efter en stund waknade hon med en synerlig frimodighet, och sade: "Nu war den kåre Guden tilstädes: jag såg Honom i et herrligt sken, ljus, glants och klarhet, med en stor skara heliga Englar, samt Cherubim och Seraphim; då bad jag den kåre Guden så hjerteligen, at Han ock måtte taga mig up ibland detta sällskap; men Han wille icke. Då lopp jag efter honom, såsom et fattigt får efter sin Herde, och bad tråget, at Han wille låta

mig komma ibland det Samfund; men Han wille icke gifwa mig något swar. Då bad jag Honom för Hans Sons blod skul, efter det ock för min skul är utgutit på jorden, at Han derföre wille uptaga mig i deras Samling. Då wände den himmelske Fadren sig om, och såg uppå mig med et mildt och wänligt ansigte. Härwid sick jag hosta och upwaknade. Jag wet icke, om jag så får se Honom mera någon gång". Inemot 2 timmar derefter, ropade hon til de närwarande: "Ack Si"! Då man frågade hwad man skulle se! sade hon: Sen! alla deßa närwarande äro af samma beskaffenhet, och nu redan ställer Han mig in för sit ansigte med frögd. Då henne om middagen frågades, hwad hon gjorde? swarte hon: den kåre Guden är altid hos mig med sin söta kärlek.

Samma eftermiddag frågade någon henne, huru hon nu befant sig hos Frälsaren? då anförde hon deßa ord: Hans frukt är min hals sör. Höga wis. 2, 3. Aftonen, samma dag, tilbragte hon dels i stilhet dels med bön och sång tillika med de närwarande. En swår hosta öfwerföll henne om natten, hwarföre hon ej fick någon sömn. Kl. 12 begynte en swår blodhostning, swagheten tiltog, hennes yttre lemmar kalnade, dock hade hon sin fulla sansning och sit förstånd. Under denna sin kropps upplösning, sträckte hon ut sin darrande och halfstelnade hand, och sade:

Jag

Jag tror! Jag tror! Derpå afsomnade hon stilla och saligt under de närwarandes tiltal och bön, som skedde kl. 1 d. 22 Nov. 1703. 22 år gammal.

Charlotta Amalia Wilhelmina.

Hertiginna från Holstein Sonderburg.

Til bewis på denna förträffliga och rätt christeliga Prinseßans ädla och rätt furstliga tänkesätt tjenar en Psalm, den hon i sin ålders wår med okonstlade uttryck, enligt sit fromma tänkesätt har sjelf författat; och hwilken man här ord ifrån ord, så godt det sig göra låtit har förswänskat. Den fins ibland andra tyska skrifter äfwen på Tyska i Feddersens Nachrichten ꝛc. 1 Saml. pag. 435, under titel:

En Prinseßas Morgonsång på sin Confirmations dag.

Å nyo Fader! nu i dag
Dig, jag mig helt wil gifwa.
Min Frälsare! Din Bud wil jag
Städs sträfwa trogen blifwa.
O led mig efter Dit behag!
Du Måde-and! från denna dag.
Treenige! Dig swär jag nu
En Ed och Trohets-löfte.
O bäste Fader styrk mig Du!
Hjelp JEsu som mig köpte!
At altid lefwa efter den
Från nu til ewigt redligen.

Ack! ofta jag ej öfwat har,
Den sanna dygden hela;
Til sorg o Fader jag Dig war!
Då jag i barndom fela.
Min Gud! på det ej mera tänk,
Gack ej til Doms men nåde skänck!

Från denna dag jag sträfwa skal,
Rätt Christeligen lefwa;
Jag undfly wil nu Synden all
Den ifrigt altid qwäfwa.
Af Hjertat jag wil älska Dig,
Så ock min Nästa såsom mig.

Ja, öfwer alt jag älska skal
Dig Fader! fast Du pröfwar.
Jag aldrig i min lifstid all
Med upsåt Dig bedröfwar.
Med Ordet dit Du mig bistå
At hwarje last jag må undgå.

Min hela framtid helgad är,
Til Nästans gagn och nytta.
Jag ifrigt Nödens börder bär
Och bistår de förtrykta.
Och deras Smärta deras Frögd
Mit Hjerta med dem delar nögd.

Och når min Ed i fara står,
Den jag idag Dig gifwer,
At blifwa bruten om jag går
Utan Din kärles ifwer;
Så stå mig bi min Frälsare!
Full Styrka altid Du mig ge!

O Gud! som styr och råder alt
Oh! gif mig Andans styrka,

At göra alt det Du befalt;
Så lefwa i Din Kyrka
At jag på Nåden lita får,
Med frögd jag då til Himla går!
O då, då kan jag i min Död
Frigjord af JEsus nögder
Från Ångest all, ifrån all Nöd
Få wänta fulla frögder,
Och från den Dag skal jag ingå,
Til den hwars Dom jag wäntar på.

At denna dyrbara Prinseßa icke gjort detta löfte lättsinnigt wid sin första Nattwardsgång, utan at hon i sin hela lifstid war werksamt sin Gud och Frälsare trogen, kan inhämtas af hennes städse ifriga bemödanbe, at utbreda den möjeligaste husliga sällhet, som stod i hennes förmåga, och hwaraf wi hafwe det mäst sägnande witnesbörd hos Fedderſen i deß Nachrichten, å det åberopade stället, och lyder således:

Hertiginnan Charl. Amalia Wilhelmina war den ömaste maka; den bästa Moder. Den ömhet hwarmed hon älskade sin Gemål war ganska stor. Hon sörgde för hans helsa, för uppehållelsen af hans Lif, och ännu mera sörgde hon för hans odödeliga Själ. Hon underhöll hans ifwer i det goda; hon styrkte hans tro, om han staplade; hon tröstade hans hjerta, om han war bedröfwad; hon upmuntrade honom dageligen med sin föresyn, at beständigt hafwa Gud för ögon.

Beständigt war hon omgifwen af sina barn, med deras första Upfostran war hon helt allena sysselsat, Den tid, som så många andra mödrar af hennes år och ständ förspilla med dårskaper, anwände hon at bilda sina barns förstånd och hjerta alt ifrån deras spådaste ålder.* At djupt inprega i deras öma hjertan Fruktan för Gud, kärlek til

* Här kan den öma människowännen icke hämma sina tårar. — — Här måste många denna tidens Mödrar blygas och häfwa samt genom frätas af förebråelser tända af den Ewiga Rättfärdighetens händkräfwande lågor, när de hafwa hjerta nog stenhårdt, at förwägra sielfwe bilda deras själ, at skilja dem ifrån sig, brådstörta dem i gapet af et frätande förderf, jog menar de anförtro sin dyraste egendom, JEsu blods wärde, odödlighetens arfwingar åt legda personer, hwilka wanwärda sina egna själar — för människors ögon kunna deßa wäl förställa sit själamördande raseri; men som de hafwa ingen försyn för Gud, så hwad hafwa då icke de späda böjeliga hjertan at befara af deßa Guds fiender dageligen! Ju, de insupa af dem det förderfligaste syndagift. Mödrarne sielfwe, slafwar af all slags fördomar och fåfänga, fiender til all buslig sällhet, och saldeles ofickelige at umgås med Gud, känna icke Guds frid och tröst, de söka derföre sin ro, i alla slags dårskaper, (som Fedderſen sagt) i innom och mäst utom hus, hos lika sinnade som de äro sielfwe. Olyckan wore dock hälften mindre, om sådane lättsinnige Mödrar endast blottställde sig sielf för tusende faror, bekymmer, begär och hjertans förströelser, som altid aflägsna deras hjetan ifrån Gud, tilstänga dem för all förbättring, söfwa sammwetet och all sund eftertanka, och göra deras hjertan motsträfwiga e-

til det Goda, Dygd och Religion, war hennes ifrigaste bemödande. Hwar dag föll Hertiginnan med sina barn neder för Guds ansigte och hade samtal med sin Himmelske Fader. Här i sällskap med Gud kände hon himmelska hänryckningar. Här androg hon för Gud hela sit hjertas åliggande; här nedhämtade hon genom Bönen Wälsignelse öfwer de Omyndige, som då lågo för henne. —— Et stycke af den dageliga Bön, som hon upsatt til sin hwardags Andagt lyder således:

"Besynnerligen anbefaller jag Dig min Gud! också min hulda maka. Jag tackar Dig för de stora wälgerningar, som Du honom til kropp och Själ bewist hafwer! Gör honom sullkomligare i de Andeliga. Utbred Din Wäsignelse öfwer hans själ, och om det är din nådiga wilja, så uppehåll mig så länge jag lefwer, för honom, och låt oß sedan för Din Thron förenade ewigt prisa Dig! O Gud! Uppehåll de Barn, som Du oß gifwit hafwer! Gif, at de aldrig må bryta det förbund, som de med Dig i Dopet gjort hafwa! Låt dem tilwäxa och styrkas i deras Christedom! Deras lekamliga wälfärd öfwerlämnar jag til Din faderliga försorg. Du skal icke öfwergifwa dem

mot alla Guds Andas werkningar genom ordet; men de förbittra också sina oskyldiga barns framtid, grundlägga deras ewiga ofärd och förstöra deras wälfärd i tid och ewighet. Wäfwom för deras ansiwar!

dem, om de sig hålla til Dig, och du warder wisserligen dem ewigt krönandes med din wälsignelse."

Huru hon mera sökte sina barns ewiga än timmeliga wälfärd, wisar ock följande stycke af hennes hwardags bön: —— HErre tag mina barn hådan, i detta år i deras oskuld, om Du i Din Allwetenhet ser, at de ej skulle lefwa til Din ära, och Nästan til gagn.

Et stycke af de Moderliga förmaningar, som hon lämnade på sit sista åt sin Dotter, är följande: "Min dotter! älska Gud öfwer alt! Sätt Din förtröstan på honom! Uplyfta dit hjerta ofta i Bönen til honom! Anse hwarje dag i din lefnad förlorad, på hwilken du icke förbättrat någon felaktig böjelse i dit hjerta, på hwilken du icke lefwat för din Skapare! Lef, så at jag får återse dig för Guds ansigte."